

madik s egyben utolsó transzport elindult, valamivel több mint 7500 zsidót szállítottak el ezekből a gettókból.¹⁰⁷

Szászrégen. A szászrégeni gettót egy erre a célra teljesen alkalmatlan téglagyárban hozták létre, amelyet Schmidt Imre polgármester és Dudás János rendőrfőnök jelölt ki. Mindketten részt vettek az Endre által április 28-án, Marosvásárhelyen tartott értekezleten. A döntéshozatalban és a zsidók összegyűjtésében a szászrégeni honvédelmalakulat parancsnoka, Komáromi László őrnagy nyújtott segítséget. Az akcióban részt vett G. Szentpáli Kálmán hadnagy, a helyi csendőralakulat parancsnoka, valamint Csordacsics Egon, a polgármesteri hivatal pénzügyi tanácsnoka, a zsidókérdés helyi „szakértője”.

A legtöbb zsidót az oldalfal nélküli téglaszáritó színekben helyezték el. Sokan a szabad ég alá kerültek, néhánynak viszont engedélyezték, hogy a téglagyár melletti városszéli házakba költözzenek. A gettó legnagyobb létszáma 4000 volt,¹⁰⁸ közülük közel 1400-an magából a városból.¹⁰⁹ A többieket Maros-Torda vármegye keleti részéről és Csík vármegye északi részéről hozták be.

A Csík vármegyei Gyergyószentmiklós zsidó lakosságát Tóth Mátyás polgármester és Polonkay Géza rendőrkapitány irányítása alatt gyűjtötték össze. (Polonkay elődje, Örményi Antal rendőrkapitány inkább lemondott, mintsem ilyen erkölcsstelen tevékenységbe keveredjék.) Még a mentesített zsidókat is elfogták, s a többiekkel együtt a helyi elemi iskolába vitték, ahol az értékek utáni kutatást a helyi rendőrség tagja, Ferenczi Béla vezette. A zsidók gyakorlatilag étlen-szomjan töltötték három napot az iskolában, majd a szászrégeni gettóba szállították át őket.

A gettót a helyi rendőrségen kívül egy Szegedről küldött 40 fős csendőrosztagnak¹¹⁰ őrizte. A körülmények hasonlóak voltak a többi gettóéhoz. Az értékek után az említett rendőr- és csendőrtisztek kutattak egy különleges csendőri nyomozóosztagnak tagjai, Bányai Pál, Bíró Balázs, Fejér András és Gosi István segítségével. A gyergyószentmiklósi zsidók „kihallgatásához” Ferenczi Bélát hívták el. A nők testi motozását elsősorban Lovász Irma végezte. A gettó közvetlen parancsnoka Dudás János volt, jöllehet egy ideig Komáromi és a helyi Nyilaskeresztes Párt vezetője, Feleki Kugler György is vetélkedett e dicstelen posztért. Kárpótlásul, hogy Dudás kiszorította őket, valóságos „kutató”-orgiákat rendeztek, s eközben szabad utat engedhettek sadista ösztöneiknek.¹¹¹

A gettó rövid fennállása alatt több férfit munkára vittek egy közeli repülőtér-építkezésre. Naponta kb. 20 zsidó nőt küldtek a németekhez konyhai és háztartási munkára.¹¹² A gettóból az utolsó zsidókat június 4-én szállították el.¹¹³